

DOMBÓVÁR VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

SPORTFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

2023-2030

*„A mozgáshoz úgy közelíts, ahogy az élethez: lelkesedéssel, örömmel és hálával.
Mert a mozgás az élet, az élet pedig mozgás. Mindkettőtől azt kapod, amit beletettél.”*

/Ron Fletcher – amerikai táncos és pilates edző/

I. BEVEZETÉS

A sportról szóló 2004. évi I. törvény (továbbiakban: **Sport tv.**) 55. § (1) bekezdése szerint, a települési önkormányzat – figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára – meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót és gondoskodik annak megvalósításáról.

Dombóvár Város Önkormányzata 2013-2018 közötti időszakra készített sportkonceptiója – főként a városban bekövetkezett, sok területet érintő változások (intézményátrendezések, fenntartóváltások, stb.) miatt - több tekintetben idejétmúlt, ezért indokolt egy új alapokra helyezett, a változások figyelembe vételével készülő új stratégia megalkotása.

A koncepció célja: a helyi társadalmi igények figyelembevételével, a jogszabályi előírásoknak megfelelően, az önkormányzat gazdasági lehetőségei szerint a város sportéletének jövőbeli irányainak meghatározása.

Magyarországon jellemzően az önkormányzatok a helyi sport elsődleges támogatói, a sportlétesítmények fenntartói, ebből következően a sportélet irányítói.

A sportfejlesztési koncepciónak igazodnia kell a „Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia 2007-2020” dokumentumban megfogalmazott alapelvekhez, az abban megfogalmazott célokhoz, irányelvekhez, továbbá meg kell felelnie a mindenkor hatályos jogszabályi előírásoknak.

A települési önkormányzatok sport területén megjelenő feladatait alapvetően két törvény szabályozza.

1. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: **Mötv.**) 13. § (1) bekezdés 15. pontja szerint, a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: sport, ifjúsági ügyek.
2. A Sport tv. a sporttal kapcsolatos szakmai kereteket határozza meg.

A két törvény együttesen határozza meg az önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladat- és hatásköreit. Az Mötv. a települési önkormányzatok kötelező feladatai között tartja számon a helyi sporttevékenység támogatását, ugyanakkor annak módját nem szabályozza. Az önkormányzat teherbíró képessége határozza meg a feladatellátás anyagi kereteit, ezért a

rendelkezésre álló forrásokat a városnak a lehető leghatékonyabban kell felhasználnia a sportfinanszírozás területén.

II. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

Az *Európai Sport Charta* I. cikkelye az alábbi alapelvet fogalmazza meg:

„A sport az emberi fejlődés fontos tényezője, ezért támogatása és fejlesztése érdekében a kormányoknak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük abból a célból, hogy e charta előírásait, a Sport Etikai Kódexében lefektetett elvekkel összhangban alkalmazzák a következők szerint:

- 1) *Minden egyén számára lehetővé kell tenni a sportolást:*
 - a) *Valamennyi fiatal számára lehetőséget kell biztosítani a testnevelési oktatásban való részvételre és arra, hogy az alapvető sportképességekre szert tehessen;*
 - b) *Mindenki számára biztosítani kell biztonságos és egészséges környezetben a sportolási és rekreációs lehetőséget;*
és együttműködésben a megfelelő sportszervezetekkel:
 - c) *Amennyiben kívánja és rendelkezik az ahhoz szükséges képességekkel, mindenki számára biztosítani kell a lehetőséget a sportteljesítményének javításához, egyéni teljesítménye maximum szintjének eléréséhez, és/vagy a társadalmi elismerés kivívásához;*
- 2) *Védeni és fejleszteni kell a sport erkölcsi és etikai alapjait, a sporttevékenységekben részt vevő emberi méltóságát és biztonságát, megvédve a sportot és a sportolókat minden politikai, kereskedelmi, pénzügyimanipulációtól, megalázó és méltóságot sértő gyakorlattól, a doppingszerek használatától, valamint a szexuális jellegű visszaélésektől, különösen, ami a gyermekek, a fiatalok és a nők zaklatását illeti.”*

Fentiekkel összhangban *Magyarország Alaptörvénye* XX. cikk (1) bekezdése értelmében, mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

Az Országgyűlés által 2007-ben elfogadott *„Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia 2007-2020”* című program az önkormányzatok feladatait az alábbiakban határozza meg:

- sportlétesítmények működtetése
- a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása, az esélyegyenlőség kialakítása
- a szabadidősport szervezése
- a sport pénzügyi, tárgyi, személyi feltételrendszerének biztosítása
- hazai és nemzetközi sportesemények rendezésének támogatása
- figyelmet kell fordítani az iskolai és iskolán kívüli sportra
- versenysport fejlesztésénél figyelembe kell venni a helyi tradíciókat, értékeket

A *Sport tv.* 55. § (1) bekezdése alapján, a települési önkormányzat - figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára:

- a) meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról,
- b) az a) pontban foglalt célkitűzéseivel összhangban együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel,
- c) fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket,
- d) támogatja az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlása feltételeinek megteremtését.

A Sport tv. 55. § (2) bekezdése szerint, a települési önkormányzat az (1) bekezdésben foglaltakon kívül támogatja az iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételek megteremtését.

A Sport tv. 55. § (6) bekezdése értelmében, az e törvényben meghatározott feladatai alapján a tízezernél több lakosú helyi önkormányzatok rendeletben állapítják meg a helyi adottságoknak megfelelően a sporttal kapcsolatos részletes feladatokat és kötelezettségeket, valamint a költségvetésükből a sportra fordítandó összeget.

Az **Mötv.** 13. § (1) bekezdés 15. pontja szerint, a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen: sport, ifjúsági ügyek.

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének a sportról szóló - többször módosított - 5/2016. (I. 29.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: **Sportrendelet**) meghatározza, hogy az Önkormányzat a sporttal kapcsolatos – Mötv. szerinti - kötelező és önként vállalt feladatait milyen módokon biztosítja az érintetteknek.

III. HELYZETKÉP

1. Önkormányzati feladatellátás (sportirányítás)

Dombóvár város sportélete rendkívül színes és változatos, hiszen többféle sportág képviselteti magát a nagymúltúaktól az újkeletűekig; a nagy tömegeket vonzótól a kevesek által űzöttig, a versenysportoktól a szabadidősportokig... Sokszínű, sokrétű, nyitott az új kezdeményezésekre és bárki számára elérhető, aki a rendszeres testmozgást a mindennapi életébe be szeretné építeni.

A település a sport területén is büszkélkedhet kiemelkedő tehetségekkel, akik közül többen világviszonylatban öregbítették a város hírnevét. Itt kezdte sportpályafutását többek közt az olimpikon ökölvívó Mándi Imre, az olimpiaibajnok labdarúgó Buzánszky Jenő, az olimpiai- és világbajnok úszó Rózsa Norbert, az ökölvívó olimpikon Petrovics János, de fiatal tehetségek is vannak szép számmal, úgy, mint Vindics-Tóth Lili Anna olimpikon atléta; Halmai Petra olimpikon úszó, Kovács Adriána karate világbajnok. A város lakossága azonban nem csak rájuk lehet büszke, nem csak nekik lehet hálás egyedülálló teljesítményükért. Az elismerés mindenkit megillet, aki bárhol, bármikor a város színeiben, Dombóvárt képviselve a legjobb képességei, tudása szerint, elszántan küzdött a győzelemért.

Nem feledkezhetünk meg azokról sem, akik a sporttehetségeket felismerték, fejlődésüket segítették és a háttérből támogatták kibontakozásukat. Áldozatos munkájukért őket is elismerés illeti.

Az Önkormányzat – felismerve a testmozgás fontosságát és jelentős közösségépítő funkcióját – sokféle formában (komplexen) támogatja a helyi sportélet fenntartását és további fejlesztését. Ezen belül a Képviselő-testület a város éves költségvetésében egy sportszervezetek támogatására, működésük biztosítására fordítandó keretösszeget (sportkeret) állapít meg; térítésmentes létesítményhasználatot biztosít a

sportegyesületeknek; sportlétesítményeit – a lehetőségeihez mérten – fejleszti; sportrendezvények megrendezését és lebonyolítását támogatja anyagi erőforrások biztosításával és a szervezési feladatok átvállalásával; Buzánszky Jenő Sportösztöndíjat hozott létre a fiatal sporttehetségek támogatására; a helyi elismerések között lehetőséget ad a sport területén az egyéni- és a csapatteljesítmények elismerésére is. Az Önkormányzat éves költségvetésében jelentős összeget különít el a sporttámogatások körében még az un. látványcsapatsportok támogatására is azzal, hogy a sportfejlesztésekre igényelhető TAO (társasági- és osztalékadó) támogatáshoz a pályázóknak az önrész biztosításához anyagi segítséget nyújt. Jelentős segítség továbbá az is, hogy a sportegyesületek programjaikat, rendezvényeiket az Önkormányzat kommunikációs csatornáin térítésmentesen hirdethetik, valamint az Önkormányzat sport- és edzőtáborok szervezéséhez az általa fenntartott sportlétesítményekben helyszínt biztosít.

A Sportrendelet 15. §-a tartalmazza a sporttal és rekreációval kapcsolatos, az Önkormányzat által kiemelten támogatott városi rendezvényeket, melyek az alábbiak:

- a) a Buzánszky Kupa,
- b) a Kihívás Napja,
- c) a Szilveszteri Futás,
- d) a Sportágválasztó és
- e) az Autómentes Nap.

Az Önkormányzat ezeket a sportrendezvényeket kiemelten támogatja, népszerűsíti, színvonalas megszervezésükről és lebonyolításukról gondoskodik.

a) Buzánszky Kupa

A városunkban született híres labdarúgóról – Buzánszky Jenőről – elnevezett sporteseményen 2023-ig csak a dombóvári középiskolák tanulói vehettek részt, az idei évben azonban – hagyományteremtő céllal - már Tamási és Bonyhád is állíthatott ki futball csapatot. Az eseménynek minden évben a magyar labdarúgáshoz köthető híres személy a védnöke.

b) Kihívás Napja

Az 1982-ban Kanadából induló kezdeményezés 1991-ben érkezett Magyarországra és hamar olyan országos rendezvényé vált, amely mozgásra, sportolásra és az egészséges életmódra ösztönöz. Az esemény hagyományosan minden év májusának utolsó szerdáján kerül megrendezésre a városban működő sportegyesületek aktív közreműködésével. A város nevelési/oktatási intézményeiben, a közintézményekben (pl.: Önkormányzat, Idősek Otthona), valamint különböző helyszíneken a város egész lakossága számára lehetőség nyílik a mozgásra, sportolásra.

c) Szilveszteri Futás

A Szilveszteri Futás sok éves hagyomány Dombóváron. 2022. december 31. napján a 30. alkalommal került megrendezésre. Az óévbúcsúztató rendezvényen korhatár nélkül vehetnek részt mindazok, akik szeretnék lefutni a 2.5 vagy az 5 km-es távot. Az eseményen résztvevők egy rövid bemelegítés után távonként eltérő időpontokban rajtolnak el.

d) Sportágválasztó

Több éve szerepel az Önkormányzat rendezvénynaptárában a „Sportágválasztó” elnevezésű rendezvény, mely során a városban működő sportegyesületek bemutatják tevékenységüket a dombóvári oktatási-nevelési intézményekbe járó gyermekeknek. Az esemény jelmondata: „Válaszd a mozgást! Válaszd az egészséget!” A Sportágválasztón bemutatott sporttevékenységek közül a gyermekek kedvük szerint választhatnak, hogy egy egyesület keretei között szabadidejüket aktívan, rendszeres mozgással tölthessék el.

e) Autómentes Nap

Dombóvár minden évben – szeptemberben - programokat szervez az Európai Mobilitás Hét és Autómentes Nap keretében. Az eseménysorozat középpontjában a környezetbarát és fenntartható városi közlekedés népszerűsítése áll. Az Önkormányzat a város teljes lakosságát megszólítja a rendezvényeivel, de kiemelt figyelmet szentel a városban működő nevelési/oktatási intézményeket látogató gyermekek tájékoztatásának. A programok szervezésében és lebonyolításában ilyenkor együttműködik az Önkormányzattal az Országos Mentőszolgálat helyi és megyei szervezete, a Dombóvári Rendőrkapitányság, a Dombóvári Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság és több helyi civil és egyházi szervezet is.

1.1.Sportrendelet

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének a sportról szóló -többször módosított - 5/2016. (I. 29.) önkormányzati rendelete tartalmazza az Önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatait; a helyi sportszervezetekkel való együttműködés és a sporttámogatások formáit, valamint a térítésmentes létesítményhasználat kereteit. A rendeletben foglalt feladatokat részben a Képviselő-testület, részben a Képviselő-testület sportügyekkel foglalkozó bizottsága, részben pedig a polgármester látja el. A rendelet sportügyekben javaslattevő és észrevételező szervként határozza meg a Dombóvári Sporttanácsot.

1.2. Dombóvári Sportszövetség és Dombóvári Sporttanács

A Dombóvári Sportszövetség (továbbiakban: **Sportszövetség**) a Dombóváron működő sportszervezetek jogi személyiséggel nem rendelkező szerveződése, melynek célja a Dombóváron működő sportszervezetek informálása és összefogása, valamint érdekeik képviselete. A Sportszövetség tagjai a 2021. március 16. napján zárult titkos online szavazás eredményeként megválasztották a Dombóvári Sporttanács (továbbiakban: **Sporttanács**) 5 fős tagságát 3 éves határozott időtartamra.

A Sporttanács elnökét és alelnökét a Sporttanács választja saját tagjai közül. A Sporttanácsot az elnök képviseli. A Dombóváron működő és sporttevékenységet végző civil szervezeteket az önkormányzat előtt a Sporttanács, a képviselő-testület ülésén a Sporttanács elnöke képviseli. A sportszervezeteket érintő ügyekben a döntés előtt a Sporttanács véleményét ki kell kérni, de a Sporttanács egyéb ügyekben is tájékoztatást kérhet, véleményt nyilváníthat és javaslatot tehet az elnökén keresztül.

A sportrendelet 3. § (4a) bekezdése szerint, a Sportszövetséget képviselve a Sporttanács

a) javaslattal élhet a sportról szóló önkormányzati rendelet módosítására; b) észrevételt tehet a város sportkoncepciójával kapcsolatban;

- c) javaslatot tesz az éves sportkeret felosztására a benyújtott pályázatok alapján;
- d) javaslatot tesz a Buzánszky Jenő sportösztöndíj odaítélésével kapcsolatban a díjazottak személyére;
- e) javaslattal élhet a városi rendezvénynaptárral összefüggésben a sporttal kapcsolatos rendezvények tekintetében,
- f) javaslatot tesz és véleményt nyilvánít sportszervezési és -tevékenységkoordinálási kérdésekben.

1.3. Költségvetés

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete minden évben - a gazdasági teljesítőképességétől függően – jelentős összeget különít el a költségvetésében a városban működő sporttevékenységet folytató civil szervezetek támogatására, mely több formában valósul meg.

1.3.1. Sportkeret

Az Önkormányzat költségvetésében sportkeretként elkülönített összeg felosztásáról a Képviselő-testület dönt. Az önkormányzati támogatásra a támogatásban részesíthető szervezeteknek pályázatot kell benyújtaniuk minden év február 28. napjáig. A pályázat része az előző évben elért eredmények felsorolása, valamint a tárgyévi célok meghatározása is.

A benyújtott pályázatokat a Dombóváron működő sportszervezetek tevékenységét ismerő Sporttanács előzetesen véleményezi és javaslatot tesz a sportkeret pályázó egyesületek közti felosztására. A Képviselő-testület a Sporttanács javaslatának figyelembevételével dönt a tényleges felosztásról. Az egyes sportegyesületekkel az Önkormányzat támogatási szerződést köt, melyben rögzíti a felhasználás és az elszámolás alapvető szabályait.

A város támogatása nélkül a sportszervezetek nem tudnának megfelelően működni, a kisebb sportegyesületek pedig valószínűleg fenn sem maradnának az anyagi segítség nélkül.

A sportkeret összege az elmúlt három év alatt 20 millió forintról 40 millió forintra emelkedett.

1.3.2. Buzánszky Jenő Sportösztöndíj

A költségvetésben erre a célra elkülönített keret terhére nyújthatnak be pályázatot a Dombóváron sporttevékenységet folytató tehetséges fiatal sportolók, melyet tárgyév március 31. napjáig bírál el – a Sporttanács javaslata alapján – a Képviselő-testület. 2021. óta a sportösztöndíjban részesíthető személyek száma már nem előre meghatározott, azaz a feltételeknek mindenben megfelelő pályázók részesülhetnek sportösztöndíjban.

A feltételek a következők:

- a) 20. életévét még be nem töltött,
- b) válogatott kerettagsággal rendelkező vagy az abba való bejutást elősegítő tehetséggondozási programban résztvevő olyan sportoló, aki dombóvári székhelyű vagy Dombóváron kívüli székhellyel rendelkező, de Dombóváron is aktívan működő sportszervezetben űzi sporttevékenységét,

- c) a polgármester által jóváhagyott pályázati feltételeknek mindenben megfelel, és
- d) sportösztöndíjban részesítését a Sporttanács javasolja.

A sportösztöndíj egy évre szól, összege negyedévente 25.000,- Ft.

1.3.3. TAO (társasági- és osztalékadó) önrész

A sport támogatásával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi LXXXII. törvény és a látvány-csapatsport támogatását biztosító támogatási igazolás kiállításáról, felhasználásáról, a támogatás elszámolásának és ellenőrzésének, valamint visszafizetésének szabályairól szóló 107/2011. (VI. 30.) Korm.rendelet alapot biztosítanak a látvány-csapatsportágak kiemelt támogatásához, illetve a sportingatlanok fejlesztését célzó beruházásokhoz.

A látvány-csapatsportok valamelyikével foglalkozó sportegyesületek kérhetik az Önkormányzat segítségét a TAO önrészének kifizetéséhez, amennyiben az általuk megvalósítandó fejlesztés önkormányzati tulajdonú ingatlant érint.

1.3.4. Polgármesteri keret

Dombóvár város polgármestere az adott évi – költségvetésben elkülönített - polgármesteri keret terhére további támogatást nyújthat az egyes kérelmező sportegyesületeknek, sportolóknak nagyobb sporteseményeken való részvételük biztosítására, melyről támogatási megállapodás készül. A támogatás összegével a támogatásban részesülő szervezetnek vagy személynek számlákkal igazoltan el kell számolnia.

A polgármesteri keret évek óta 2 millió forint, melyből évente több százezer forintot a sportolók és sportegyesületek külön támogatása tesz ki.

1.3.5. Sportrendezvények támogatása

Az Önkormányzat a városi sportéletet komplex módon, változatos formákban támogatja, úgy, mint a sportszervezek anyagi támogatása; térítésmentes létesítményhasználat biztosítása; ösztöndíj és városi elismerések adományozása, valamint – felmerülő igény esetén – sportversenyek megrendezésének támogatása.

Dombóvár város sportlétesítményei – kevés kivétellel – nem alkalmasak nagyobb sportversenyek megrendezésére, de ha mégis adódik ilyen lehetőség, akkor a Képviselő-testület a város költségvetéséből, illetve a város polgármestere a polgármesteri keretből rendelkezésre bocsát nagyobb összegeket, hogy az sportesemény megvalósulhasson.

1.4. Helyi elismerések

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (I. 29.) a helyi elismerésekről szóló önkormányzati rendelete kifejezetten sporttal kapcsolatos elismerésként rögzíti a Buzánszky Jenő-díjat, mint a dombóvári ifjúság egyik díját. A díj kiemelkedő sporteredményt elérő fiatalnak vagy Dombóvár színeiben versenyző, többségében fiatalokból álló csapatnak adományozható.

A Buzánszky Jenő-díj mellett sportolók és sportteljesítmények is elismerhetők a Dombóvár Elismert Közössége díjjal, mely olyan közösségnek adományozható, amely Dombóvár közéletében megbecsülést, tiszteletet vált ki és legalább 5 éve folytatja a város életében meghatározó tevékenységét.

Dombóvárért oklevél adományozható a város hírnevét öregbítő Dombóvárról elszármazottnak.

Pro Oppido Dombóvár díszpolgári cím adományozható - többek közt - annak, aki a sport területén kivételesen magas színvonalú, példaértékű eredményt ért el.

Az egyes elismerések sporthoz kapcsolódó személyeknek, illetve közösségeknek történő adományozásáról – a Sporttanács véleményének kikérésével – a Képviselő-testület dönt.

1.5. Létesítményhasználat

A sportágak többsége csak megfelelő infrastruktúra biztosítása mellett gyakorolható. Dombóváron öt sportlétesítmény van az Önkormányzat tulajdonában, melyekből hármat saját maga üzemeltet.

A Sportrendelet értelmében a kötelező és önként vállalt sportfeladatok finanszírozásának egyik módja a költségvetésben külön erre a célra elkülönített keretből fenntartott és működtetett sportlétesítmények térítésmentes használatának biztosítása az erre igényt tartó sportegyesületek részére. A kisebb sportegyesületek mellett a kosárlabdázók, az atlétika elkötelezett hívei, valamint a futball kedvelői a Szuhay Sportcentrumban (Dombóvár, Földvár utca 18.) végzik tevékenységüket. Velük az Önkormányzat minden évben megállapodást köt a térítésmentes létesítményhasználatról. A terembeosztást a sportlétesítmény vezetője az egyesületekkel történő egyeztetést követően állítja össze.

Az Ujvári Kálmán Sporttelep (Dombóvár, Katona József utca 37.) évek óta a Dombóvári Focisuli Egyesület fenntartásában működik. A térítésmentes használat feltétele itt a használatból eredő járulékos költségek (pl.: közüzemi díjak, karbantartás költségei) egyesület általi vállalása, melyet a felek megállapodásban rögzítenek.

A Lampert Gábor Edzőtermet (Dombóvár, Kinizsi utca 37.) több éve a Dombóvár 2004. Egyesület működteti. A szűkös hely ellenére nagy létszámú fiatalok megmozgató egyesület az ingatlanon jelentős fejlesztéseket eszközölt. A használatot az Önkormányzat ebben esetben is térítésmentesen biztosítja a fenntartási költségek viselése mellett.

A Farkas Attila Uszoda (Dombóvár, Szenes Hanna tér 1.) az Önkormányzat fenntartásában működik. A sportlétesítmény helyet ad a kerettantervek kiadásnak és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet mellékletében előírt úszásoktatás feladatának biztosítása céljára a helyi és környékbeli általános iskoláknak, helyszíniül szolgál a Dombóváron működő, úszó szakághoz tartozó egyesületeknek az edzéseik megtartásához, valamint szabad időszávokban a rekreációs céllal érkező szabadúszóknak ad kikapcsolódási lehetőséget. A létesítményt használó sportegyesületek részére az Önkormányzat térítésmentes használatot biztosít.

2. Sportlétesítmények, helyszínek

2.1. Önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények

2.1.1. Szuhay Sportcentrum ((Dombóvár, Földvár utca 18.) – nagyméretű sportcsarnok, kiscsarnok, edzőterem, atlétikai pálya, 2 darab nagyméretű füves futballpálya, kisméretű műfüves futballpálya, 2 darab salakos teniszpálya

A Szuhay Sportcentrumban színes és pezsgő sportélet folyik, melyet mi sem bizonyít jobban, minthogy helyi amatőr, utánpótlás-neveléssel foglalkozó sport- és szabadidő egyesületeknek, valamint helyi oktatási intézményeknek egyaránt helyet biztosít. A létesítményben zajló sportélet sokszínűségét és az épület sportközpont voltát bizonyítja, hogy az atlétika, karate, thai bokszt, floorball, futball, kosárlabda, asztalitenisz, tenisz sportágak egy helyen gyakorolják tevékenységüket.

A Sportcentrumban kerülnek megrendezésre a város NBII-es kosárlabda csapatának meccsei, valamint a Vármegye II-as kategóriában játszó felnőtt labdarúgó csapat, továbbá az utánpótlás korosztályok, mint pl.: U19, U16 bajnoki mérkőzése is.

A centerpálya mellett a létesítményt használók számára rendelkezésre áll egy világítással ellátott élőfüve edzőpálya, valamint egy 20x40 méteres, szintén világítással ellátott műfüves pálya, melyek a téli időszakban, sötétedés után is lehetőséget biztosítanak a sportolásra.

Az ingatlan szomszédságában elhelyezkedő Szigeterdő többek közt mezei futóverseny helyszínéül is szolgál. Található itt egy 600 méteres rekortán futókör is, mely teljes hosszában kivilágított.

Eddig a turistacsalogató, de – lássuk be – az ingatlan rossz állapotban van. A korábbi nevén „DVMSE” sportingatlant (melynek főépülete több mint 80 éves, a kosárlabdacsarnok pedig utólag került hozzáépítésre) az Önkormányzat hosszú éveken keresztül bérelte a MÁV Vagyonkezelő Zrt.-től, és fenntartásáról, üzemeltetéséről maga gondoskodott. Az ingatlan már több éve az Önkormányzat tulajdonában van, de komoly fejlesztések, az épület egészét érintő felújítások a szűkös önkormányzati keret miatt nem történhettek. Az elsődleges – és rendkívül költséges – feladat az állagmegóvás, amely azonban a szinten tartáshoz is csak alig-alig elég. Az aktuálisan felmerülő legégetőbb hibák elhárítása is rengeteg pénzt emészt fel, a mélyebben gyökerező problémák megoldása az Önkormányzat költségvetéséből, pályázati forrás igénybevétele nélkül teljesen lehetetlen.

A sportegyesületek részére az Önkormányzat térítésmentes helyiséghasználatot biztosít. Nagyobb sportesemények és egyéb rendezvények hoznak némi bevételt a sportlétesítménynek, de a fenntartás kiadásai a bevételi oldalt jócskán meghaladják.

2.1.2. Ujvári Kálmán Sporttelep (Dombóvár, Katona József utca 37.) – nagyméretű futballpálya, strandröplabda pálya

A korábbi „DIS” (Dombóvári Ifjúsági Sporttelep) az 1960-as években épült. az ingatlan állaga a korához képest kifejezetten jó, mert az ingatlant térítésmentesen használó Dombóvári Focisuli Egyesület TAO támogatás terhére több beruházást is eszközölt. Az épületfelújításon és korszerűsítésen felül többféle technikai eszközt is beszerettek (pl.: fűnyíró traktor).

2.1.3. Lampert Gábor edzőterem (Dombóvár, Kinizsi utca 37.) – bokszring

A korábban bokszedzések helyszínéül szolgáló ingatlant (akkor Mándi Imre Ökölvívó Terem) már több éve a Dombóvár 2004. Egyesület használja térítésmentesen, az egyéb felmerülő költségek viselése mellett. Az Egyesület az ingatlan átvételekor az épület belső részét felújította és a Városi Civil Alap pályázat keretében épületfelújítást is eszközölt.

Az ingatlan jelenleg edzőteremként üzemel, melyben a bokszt mellett számos egyéb erőnlétet javító és fokozó tevékenység végezhető.

2.1.4. Farkas Attila Uszoda (Dombóvár, Szenes Hanna tér 1.) 1 darab medence 4 darab rövidpályás úszósávval

A Farkas Attila Uszoda az 1970-es évek elején épült és a Dombóvár és Környéke Víz- és Csatornamű Kft.-től vette át az üzemeltetését az Önkormányzat. Az uszodában egy 25 méter hosszú, négy pályás medence található. (Az Uszoda területén korábban strand is üzemelt, amely azonban Gunarasfürdő megnyitásakor bezárt, így az Uszoda ingatlanán jelentős méretű kihasználatlan terület van.)

Az uszodába 2005-ben új víztisztító-vízforgató berendezés került beépítésre. Jelenleg több általános iskola tartja itt az úszásoktatásait, melyért az Önkormányzatnak uszodahasználati díjat fizet. Emellett a Dombóvári Sportiskola Egyesület is itt tartja a vizes edzéseit. A helyiséghasználatért az Egyesület gyermekeként csak jelképes összeget fizet. (2017. április 1. napjától ez az összeg változatlanul 50 Ft/óra/fő.) Az Önkormányzat ezzel is segíti a helyi úszás utánpótlás nevelést. Az iskolai úszásoktatással és az Egyesület edzéseivel nem fedett időszakokban a medencét a hobbyúszók használhatják az Önkormányzat által rendeletben meghatározott árú belépőjegy megvásárlása mellett. (2021. május 1. napjától a dombóvári lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek számára – úszás céljából – a mindenkori belépőjegyár 50%-ának megfizetése mellett vehető igénybe az Uszoda.) Az Uszodában még a koronavírus járvány ideje alatt is folyt gyógyúszás oktatás, melynek azonban azóta szakemberhiány miatt nincs folytatása.

Az Uszodában 2023. évben jelentős beruházásként megvalósult a szivattyú és az átemelőkar cseréje. Az aktuális karbantartási feladatok elvégzésén kívül egyéb beruházásra nincs az Önkormányzatnak fedezete, illetve pályázati lehetőség sem áll rendelkezésre, pedig égető szükség lenne a leromlott állapotú tetőszerkezet felújítására.

2.1.5. Tekepálya

Az Önkormányzat 2023. májusában vásárolta meg a 1733/10000 hányadban már tulajdonát képező, 1358/2/A hrsz-ú (természetben Dombóvár, Ivanich Antal utca 39/a.) ingatlan 8367/10000 tulajdoni hányadát a Dombóvári Spartacus Sportegyesülettől.

2.2. Oktatási intézmények fenntartásában működő, önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény értelmében 2013. január 1. napjától – az óvodai nevelés kivételével – az a köznevelési alapfeladatok ellátása az állam feladata. Az állam – a feladatellátás érdekében – létrehozta a tankerületi rendszert.

A változást követően az intézményfenntartás az állam feladata, az Önkormányzat csupán az oktatási intézmények tulajdonosa.

2.2.1. Óvodai testnevelés

A városban 3 önkormányzati fenntartású és 2 egyházi fenntartású (egy katolikus és egy református) óvoda működik.

Az óvodai nevelés legfontosabb feladata, hogy az életkori sajátosságok figyelembevételével fejlessze a gyermekek alapvető képességeit és készségeit. Ennek fontos részét képezi a mozgásfejlesztés is, melyhez az egyes nevelési intézményekben a feltételek adottak és folyamatosan fenntartásra, illetve fejlesztésre kerülnek.

Az egyes nevelési intézmények pedagógiai programjai egytől egyig nemcsak tartalmazzák, de hangsúlyos helyen részletezik a mozgásfejlesztés és egészségnevelés fontosságát.

2.2.1.1. Dombóvári Szivárvány Óvoda

Az óvodának van egy tanmedencéje, valamint van tornaszobája és játszóeszközökkel felszerelt udvara.

2.2.1.2. Dombóvári Szivárvány Óvoda Zöld Liget Tagóvodája

Az óvodában a Bozsik Program keretében került kialakításra egy korai mozgásfejlesztést támogató eszközökkel felszerelt tornaszoba. Ezen kívül tartozik hozzá még egy kisméretű műfüves futballpálya és egy játszóeszközökkel felszerelt udvar.

2.2.1.3. Dombóvári Szivárvány Óvoda Százszorszép Tagóvodája

Az óvoda területén található egy kisméretű műfüves futballpálya, valamint egy játszóeszközökkel felszerelt udvar.

2.2.1.4. Dombóvári Árpád-házi Szent Erzsébet Katolikus Óvoda

Az óvoda udvarán található egy kültérmedence, mely csak a nyári hónapokban üzemel. Az udvar játszóeszközökkel felszerelt.

2.2.1.5. Margaréta Református Óvoda

Az óvoda udvara játszóeszközökkel felszerelt.

2.2.2. Általános- és középiskolai testnevelés, diáksport

Annak ellenére, hogy az iskolai nevelés már nem önkormányzati kötelező feladat, az Önkormányzat mégis fontosnak tartja, hogy a városban található oktatási intézményekben a mozgásfejlesztéshez, testneveléshez a körülmények adottak legyenek. Ennek elsődleges oka, hogy az iskolák - a kötelező testnevelésen túl – igyekeznek minél szélesebb palettát nyújtani a diákoknak a különböző mozgásformák terén, hogy kedvükre válogassanak. A cél az, hogy minél több gyermek és fiatal felnőtt találjon magának olyan sporttevékenységet, amely szívesen végez és amely őt egy közösség részévé teszi. Emellett fontos kiemelni, hogy a sportot igazán megszerető fiatalok közül kerülnek ki később a versenyszerűen sportolók, a mozgásban igazi örömet, a küzdelemben megmérettetést kereső és találó versenyzők.

A városban működő általános iskolák a következők:

- Dombóvári Evangélikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- Dombóvári József Attila Általános Iskola
- Szent Orsolya Bencés Iskolaközpont
- Tamási Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Móra Ferenc Általános Iskolája

A városban működő középiskolák az alábbiak:

- Dombóvári Illyés Gyula Gimnázium
- Tolna Vármegyei SZC Apáczai Csere János Technikum és Kollégium
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Esterházy Miklós Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Az általános- és középiskolák mindegyike rendelkezik saját tornacsarnokkal, ám több oktatási intézmény a Szuhay Sportcentrumban is tart testnevelés órákat. Részben a hely szűke miatt (Dombóvári József Attila Általános Iskola), részben pedig a tornacsarnok rossz műszaki állapota miatt (Tolna Vármegyei SZC Apáczai Csere János Technikum és Kollégium).

Az általános iskolák kivétel nélkül igénybe veszik a Farkas Attila Uszodát a tantervbe épített úszásoktatás lebonyolítására. A Dombóvári Illyés Gyula Gimnázium „kisgimnazistái” is ebbe a körbe tartoznak.

Az általános- és középiskolák az alábbiak szerint rendelkeznek kültéri tornapályákkal:

- 2.2.2.1.Dombóvári Evangélikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola kisméretű műfüves futballpályája
- 2.2.2.2.Dombóvári József Attila Általános Iskola kisméretű műfüves futballpályája
- 2.2.2.3.Magyar Máltai Szeretetszolgálat Esterházy Miklós Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumhoz tartozó Buzánszky Jenő Sportkomplexum kisméretű műfüves futballpályája
- 2.2.2.4.Dombóvári Illyés Gyula Gimnázium kisméretű műfüves futballpályája
- 2.2.2.5.Tolna Vármegyei SZC Apáczai Csere János Technikum és Kollégium multifunkciós pályája

Fentiek mellett mindegyik oktatási intézmény rendelkezik kisebb nagyobb udvarral, melyen – a Tamási Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Móra Ferenc Általános Iskolája kivételével – a fiatalabb korosztály számára játszoeszközök vannak kihelyezve.

A Dombóvári József Attila Általános Iskola a már leírtakon túl rendelkezik még egy gumiborítású futballpályával; a Dombóvári Illyés Gyula Gimnázium területén egy salakos futballpálya van; a Tolna Vármegyei SZC Apáczai Csere János Technikum és Kollégium udvarában felnőtt sporteszközök találhatóak, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Esterházy Miklós Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

hatalmas sportcsarnoka pedig szinte minden sportág számára alkalmas (kosárlabda, kézilabda, röplabda és kispályás labdarúgás).

2.3. Egyéb sportlétesítmények (közterületi sportpályák)

A közterületi sportpályák fenntartásáról, karbantartásáról és állagmegóvásáról az Önkormányzat gondoskodik a Dombóvári Városgazdálkodási Nonprofit Kft.-n keresztül. A feladatok főként javítások, felújítások, cserék, illetve – évszaktól függően – fűnyírás és csúszásmentesítés.

A közterületi sportpályák városterületenként az alábbiak:

- a) Belváros
 - + Bezerédj utcai labdarúgó pálya
 - + Sportpark (a Tolna Vármegyei SZC Apáczai Csere János Technikum és Kollégium előtt)
 - + Gárdonyi téri kosárlabda pálya
 - + Pumpapálya (Gyár utca)
- b) Kertváros
 - Szent László park (labdarúgó pálya, kosárlabda pálya, aszfaltozott futókör)
- c) Gunaras
 - + Kneipp-ösvény
 - + Kerékpárút
- d) Újdombóvár
 - + III. utcai sportpálya
 - + VI. utcai labdarúgó pálya
 - + Kórház utcai teniszpályák
- e) Szőlőhegy
 - + Fűves labdarúgó pálya
 - + Streetball pálya
- f) Szigeterdő
 - + Kosárlabda pálya
 - + Sportpark
 - + 800 méteres rekortán borítású futókör

3. Sportegyesületek

3.1. Versenysport

A Dombóváron működő sportegyesületek jelentős része a sportot versenyszerűen űző, vagy űzni vágyó egyéneket tömöríti, főként a fiatalabb korosztályból. A versenyeredmények egyértelműen bizonyítják, hogy a városban rengeteg tehetséges fiatal van, akik megfelelő irányítás mellett látványos sportsikereket érnek el. Sajnos, gyakran miután egy tehetség megmutatta magát és az állhatatos munka meghozza a

kiemelkedő versenyeredményeket, a sportoló elhagyja az őt gyémánttá csiszoló egyesületet és sportpályafutását máshol, jobb feltételeket biztosító, magasabb szintű sportszervezetnél folytatja.

Dombóvár utánpótlás-nevelési bázis. Dombóvár elsődleges érdeme a hazai sportban az, hogy kiemelkedő képességekkel rendelkező fiatal tehetségeket ad a nemzeti sportéletnek, akik így az egész ország hírnevét öregbítik. Hogy mi ebben a jó a városnak? Mi adtuk őket az országnak. A megmérettetések hazánkat és Dombóvárt is képviselik. Nekünk hatványozott öröm, ha részt vesznek, küzdenek, és szívből jövő, őszinte büszkeség, ha jól szerepelnek.

Kiemelkedően eredményes sportágaink (a teljesség igénye nélkül): a csapatsportok (futball, kosárlabda), úszás, atlétika, valamint a küzdősportok.

3.2. Szabadidősport, rekreáció

A szabadidős és rekreációs céllal űzött sportok elsődleges célja a szabadidő hasznos eltöltése és az egészség megőrzése. Emellett fontos közösségépítő szerepe is van.

A Sport tv. és a Nemzeti Sportstratégia egyaránt hangsúlyozza, hogy a szabadidősportot kiemelten kell kezelni. Ehhez szükség van olyan egyesületekre, civil szerveződésekre, melyek lehetőséget biztosítanak a nem eredmény orientált sportolásra és nagy választékot nyújtanak a lakosság számára, hogy mindenki megtalálja a kedvére való szabadidős elfoglaltságot. A legfontosabb cél: az embereket rábírni a rendszeres sportolásra, hogy szabadidejüket aktívan töltsék el.

A lakosság széles köre számára kell biztosítani az alapvető sportolási és rekreációs lehetőségeket. Ebben a körben különleges kategóriát képez az idős korosztály és a fogyatékkal élők.

Minél szélesebb kínálat szükséges, hogy mindenki megtalálja az életkorának és az egészségi állapotának megfelelő sportolási lehetőséget.

3.3. Nemzetközi sportkapcsolatok

Dombóvár Város Önkormányzata 2021. óta ápolnak testvérvárosi kapcsolatot Gyergyószentmiklós Önkormányzatával. A kapcsolat többek közt a sport területére is kiterjed. A Dombóvári Székely Kör (civil egyesület) gondozásában már hosszú évek óta megrendezésre került a székely-magyar futballtorna, melyen az elmúlt években már testvérvárosunk is indított csapatokat. Az esemény az Önkormányzat széleskörű támogatásával valósul meg.

IV. FELADATOK

1. Önkormányzati feladatellátás (sportirányítás)

A Képviselő-testület elkötelezett amellett, hogy a sport területén működő civil szervezeteket a város anyagi lehetőségeihez mérten a legmesszebb menőig támogassa. Minden eddig biztosított támogatást szeretne a továbbiakban is legalább a meglévő mértékben fenntartani, lehetőség szerint pedig tovább tágítani a támogatások körét.

A sportszervezetek a továbbiakban is számíthatnak a sportkeretből nyújtott támogatásra; a térítésmentes létesítményhasználatra; a sportlétesítmények fejlesztésére; a sportrendezvények szervezésének és lebonyolításának támogatására; a Buzánszky Jenő Sportösztöndíj fenntartására; a TAO

támogatáshoz szükséges önrész biztosítására; a sportesemények térítésmentes hirdetésére, valamint a Sportrendelet szerinti városi sportrendezvények támogatására.

- 1.1. Az Önkormányzat évente felülvizsgálja költségvetésében a sporttámogatásra fordítandó összeget. Cél, hogy ez az összeg az előző évinél ne legyen kevesebb. *(2023. évben 50 millió forint)*
- 1.2. A város vezetése nyitott a Sporttanácstól – mint javaslatvételi joggal rendelkező tanácsadó testülettől – érkező minden olyan javaslatra, ami a sport területén megvalósítandó fejlesztésekre irányul.
- 1.3. A sportegyesületek támogatásán túl kiemelten fontos cél a város lakosságának minél nagyobb számban történő bevonása mind az önkormányzati szervezésű és lebonyolítású *(Sportrendeletben is megjelölt – III. rész 1. pont)* sportrendezvényekbe, mind pedig a dombóvári sportegyesületek tevékenységébe. Ennek érdekében az Önkormányzat a „Sportágválasztó” elnevezésű rendezvényt a továbbiakban is minden évben meg kívánja rendezni a helyi sportegyesületek aktív részvételével, hogy a sportolni vágyó fiatalok a helyben elérhető sporttevékenységek közül kiválaszthassák a számukra legideálisabbat, illetve az egyesületek az utánpótlásnevelő munkájukhoz jó fizikumú fiatalokat találjanak.
- 1.4. Az utánpótlásnevelés területén jelentkező feladat a sportolói létszám növelése és a sportegyesületek ösztönzése a tehetséges gyermekek és fiatalok képességeinek és készségeinek széleskörű kibontására.
- 1.5. Fontos feladat megtalálni a módját annak, hogy a fiatalokon túl a felnőtt és idős korosztály számára is könnyen elérhetőek legyenek a sporttevékenységek, vagyis közelebb kell vinni a jelenleg mozgásszegény életmódot élő embereket a mozgáshoz, a sporthoz. Meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy minden korosztály számára biztosított legyen az életkori sajátosságaiknak megfelelő sporttevékenység folyamatos biztosítása. A szabadidősport helyi feltételeinek javítása csak és kizárólag a sportszervezetek közreműködésével lehetséges.
- 1.6. A sport egészségmegőrző és testedző szerepén már óvodás korban legyen hangsúly, amihez az Önkormányzatnak gondoskodnia kell a fenntartásában működő intézményekben a megfelelő mennyiségű és minőségű tárgyi eszközről.
- 1.7. Kiemelt jelentőségű az egészséges fejlődést és a betegségmegelőzést szolgáló programok szervezése, tevékenységek támogatása.
- 1.8. Fokozott figyelemmel kell kísérni az egészségkárosultak és a fogyatékkal élők mozgásba, sportba való bevonását.

1.9. Testvérvárosi kapcsolatainkban a sport szerepét lehetőség szerint tovább kell szélesíteni, erősíteni.

1.10. Támogatni kell azon alulról jövő kezdeményezéseket, amelyek célja az, hogy egyszerre több korosztályt megszólítva egész családokat egy esemény keretében mozgat meg.

1.11. Minden olyan pályázati lehetőséget meg kell ragadni, amelynek célja a szemléletformálás, a lakosság egészségi állapotának javítása, a sport, a mozgás egészségvédő és -megőrző funkciójának előtérbe helyezése.

2. Sportlétesítmények

Tekintettel arra, hogy a város tulajdonában álló sportlétesítmények – néhány kivétellel – igen rossz állapotban vannak, az elsődleges cél minden esetben az állagmegóvás és a szinten tartás, ami önmagában is rendkívül költséges feladat.

2.1. A legsürgősebb beavatkozást jelenleg a Szuhay Sportközpont igényli, melyre tekintettel Dombóvár Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájában az Önkormányzat a „Fenntartható energiahatékonyság” projektrész keretében nagyobb összeget tervezett a létesítmény energetikai fejlesztésére. A tervek közt szerepel a sportközpont teljes szigetelése, a nyílászárók cseréje, valamint az épületen napelemek elhelyezése.

2.2. Szintén a Szuhay Sportközponthoz kapcsolódó tervezett beruházás az atlétikai pálya felújítása, fejlesztése.

2.3. A Szuhay Sportközpont külső, fedetlen területén található, jelenleg nagyon ritkán használt füves futballpálya helyére az Önkormányzat egy nagyméretű műfüves pályát álmodott, melynek megvalósításában a TAO keretre pályázni tudó látványcsapatsportot űző sportegyesületek valamelyikével szeretne együttműködni.

2.4. Dombóvár Város Önkormányzata engedélyes és kiviteli tervekkel is rendelkezik a Térségi Sport- és Szabadidő Centrumra vonatkozóan. A kivitelezést követően a multifunkcionális sportkomplexumban többek közt kosárlabdacsarnok, úszómedence, lőtér és tekepálya is várja majd a mozogni, sportolni vágyó dombóváriakat.

3. Egyéb sportlétesítmények (közterületi sportpályák)

Ezen sportlétesítmények tekintetében a város elsődleges feladata a fenntartás, azért, hogy a lakosság találhasson magának elérhető sporttevékenységeket szabadtéren is.

V. Összegzés

A meglévő sporttámogatások fenntartása és tovább bővítése kizárólag a város anyagi helyzetének függvénye, de a szándék az Önkormányzat részéről mindenképpen megvan. Kiemelendő azonban, hogy az Önkormányzat továbbra sem

kizárólagos a fenntartója akar lenni a sportszervezeteknek, hanem csupán a működésükhöz kíván lehetőségei szerint külső támogatást nyújtani.

Annak ellenére, hogy a városi sporttámogatások területén csaknem minden pénz kérdése, az Önkormányzat – figyelemmel a korábban és napjainkban elért kiemelkedő sporteredményekre – továbbra is kiemelt fontosságúnak tartja a versenysport, az utánpótlásnevelés és a tömegsport támogatását.

Dombóvár Város Képviselő-testülete Dombóvár Város Önkormányzata 2023-2030. évekre szóló Sportfejlesztési Konceptióját a/2023. (.....) Kt. határozatával elfogadta.

Dombóvár, 2023.

Pintér Szilárd
polgármester